

Національний університет
водного господарства та природокористування

Міністерство освіти та науки України
Національний університет водного господарства та
природокористування
Навчально-науковий механічний інститут
Кафедра будівельних, дорожніх, меліоративних,
сільськогосподарських машин і обладнання

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

проректор з науково-педагогічної,
методичної та виховної роботи
Лагоднюк О. А.

“ _____ ” _____ 20__ року

Національний університет водного господарства та природокористування
02-01-33
РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
Program of the Discipline

Конструювання вузлів та агрегатів

Design of units and assemblies

(назва навчальної дисципліни)

(name of the discipline)

спеціальність
specialty

133 Галузеве машинобудування
Engineering Sector

Рівне 2018 р.

Робоча програма з дисципліни «Конструювання вузлів та агрегатів» для студентів денної та заочної форм навчання спеціальності 133 – «Галузеве машинобудування». Рівне, НУВГП, 2018 рік. - 12 сторінок.

Розробник: д.т.н., проф., професор кафедри БДМСМ і О НУВГП Налобіна О.О.

Розробник: д.т.н., проф., професор кафедри БДМСМ і О НУВГП Налобіна О.О.

Робочу програму схвалено на засіданні кафедри будівельних, дорожніх, меліоративних, сільськогосподарських машин і обладнання

Протокол № 11 від 6 березня 2018 року

Завідувач кафедри
д.т.н., професор

С.В. Кравець

Схвалено науково-методичною комісією за спеціальністю 133 «Галузеве машинобудування»

Протокол від “ 6 ” березня 2018 року № 7

Голова науково-методичної
комісії, д.т.н., проф.

С.В. Кравець

Вступ

Програма навчальної дисципліни «Конструювання вузлів та агрегатів» складена відповідно до освітньо-професійної програми підготовки фахівців освітньо-кваліфікаційного рівня «бакалавр» галузь знань – 13 Механічна інженерія, спеціальності 133 – Галузеве машинобудування

Предметом дисципліни «Конструювання вузлів та агрегатів» є основні положення процесу конструювання вузлів і агрегатів у машинобудуванні. Особливості конструювання. Питання забезпечення міцності та жорсткості деталей машин і вузлів, які вирішуються із застосуванням комп'ютерного програмного модуля АРМ FEM. Важливим питанням конструювання є забезпечення технологічності деталей та вузлів. У процесі вивчення дисципліни студенти отримують навички розробки процесу збирання об'єкту конструювання. З можливих варіантів послідовного збирання конструктор повинен вміти обрати той, який є найбільш економічно та технічно доцільним для даної конструкції вузла або агрегату.

Міждисциплінарні зв'язки. Вивчення дисципліни базується на знаннях отриманих з таких навчальних дисциплін, як «Технічне креслення», «Деталі машин», «Комп'ютерне моделювання», а отримані знання будуть використовуватись у подальшому при виконанні дипломного проекту.

Вимоги до знань та умінь визначаються галузевими стандартами вищої освіти України.

Анотація

Курс «Конструювання вузлів та агрегатів» вчить вирішувати питання забезпечення жорсткості, міцності, технологічності виробів машинобудування в процесі

їхнього конструювання; розробляти конструкції типових вузлів і агрегатів машин раціональної маси; розробляти процес збирання вузлів машин.

Ключові слова: машина, виріб, деталь, вузол, агрегат, конструювання, міцність, жорсткість, матеріаломісткість, технологічність, збирання.

Abstract

The course "Construction of universities and aggregates" vrivit virishuvati pitania zabezpechennia zhhorstkosty, micostnost, technologichnostyv vyrobiv mashinobuduvannya in the process of construction; rozroblyati stroiticii tipivyh vuzliv i agregativ machines ratsionalnoy masi; rozroblyati process zbirannya machines of machines.

Key words: machine, product, detail, knot, unit, design, strength, rigidity, materiality, processability, assembly.

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, спеціалізація, рівень вищої освіти	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма	заочна форма
Кількість кредитів 5,0	Галузь знань 13 Механічна інженерія	нормативна	
Модулів -2	Спеціальність 133 Галузеве машинобудування	Рік підготовки	
Змістових модулів 2		2-й	2-й
Загальна кількість годин : Денна форма- 150 Заочна форма -90	Спеціалізація «Підійомно-транспортні, дорожні, будівельні, меліоративні машини і обладнання»; Обладнання хімічних виробництв і підприємств будівельних матеріалів»	Семестр	
		3-й	3-й
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 2 самостійної роботи студента -3	Рівень вищої освіти: бакалавр	Лекції	
		26	4
		Практичні, семінарські	
		26	4
		Лабораторні	
		-	-
Самостійна робота		98	82
Індивідуальні завдання		-	-
Вид контролю		екзамен	

Примітка. Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної і індивідуальної роботи становить (%):

Для денної форми навчання –46,9%.

Для заочної форми навчання - 12,5%.

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета: ознайомитись з основами конструювання типових вузлів і агрегатів у машинобудуванні.

Завдання:

- ознайомитись з основними положеннями конструювання;
- ознайомитись із методикою і етапами конструювання машин;
- ознайомитись з основними положеннями конструювання вузлів;
- ознайомитись з основними положеннями конструювання агрегатів;
- ознайомитись із порядком розробки процесу збирання вузлів і

агрегатів.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен:

знати:

- стадії розробки конструкторської документації та методи конструювання;
- основні принципи та правила конструювання;
- правила компонування конструкцій вузлів;
- методику оцінювання технологічності конструкцій;
- методику розробки технологічного процесу збирання вузлів і агрегатів;
- основи конструкторських розрахунків із використанням комп'ютерного програмного модуля APM FEM.

вміти:

- вирішувати питання забезпечення жорсткості, міцності, технологічності виробів машинобудування в процесі їхнього конструювання;
- розробляти конструкції типових вузлів і агрегатів машин раціональної маси;
- розробляти процес збирання вузлів машин.

3. Програма навчальної дисципліни

Модуль 1. Раціональне конструювання вузлів і агрегатів

Змістовний модуль 1. Правила раціонального конструювання

Тема 1: Загальні відомості про створення машин.

Основні поняття. Загальні положення конструювання. Методика конструювання. Уніфікація.

Тема 2: Жорсткість. Критерії жорсткості.

Критерії жорсткості. Конструктивні способи підвищення жорсткості.

Тема 3. Маса і матеріаломісткість конструкцій.

Раціональні перетини. Міцність і жорсткість профілів. Рівноміцність. Вплив діаметрів на ефективність облегшення конструкцій. Вплив галтелей, скосів і конусів на масу конструкції. Екструзія профілів. Вплив силової схеми на масу конструкцій. Багатопотокові схеми.

Тема 4. Втомна міцність.

Етапи розвитку втомного руйнування. Цикли напружень. Вплив характеру навантажень на межу витривалості. Концентрація напружень. Розмірний фактор. Підвищення циклічної міцності. Конструювання циклічно навантажених деталей.

Тема 5. Контактна міцність.

Сферичні з'єднання. Циліндричні з'єднання. Правила конструювання. З'єднання, що працюють під ударними навантаженнями.

Тема 6. Технологічність конструкції виробів.

Поняття технологічності виробів. Види технологічності. Основні показники технологічності конструкцій виробу. Забезпечення технологічності.

Тема 7. Зрівноваженість та віброзахищеність конструкцій.

Загальні положення. Зрівноваження та сприйняття не зрівноважених сил і моментів. Конструктивні методи пом'якшення ударів, зменшення динамічних навантажень, зменшення втрат енергії під час гальмування та реверсу-ванні. Основні види віброзахисту. Демпфування вібрацій.

Модуль 2. Конструювання в схемах

Змістовний модуль 2. Конструювання та збирання вузлів і агрегатів

Тема 8. Побудова структурних, кінематичних і конструкційних схем.

Функціональний підхід до вибору та складанню схем. Суміщення функцій. Варіанти конструктивних рішень.

Тема 9. Збирання вузлів та агрегатів

Види з'єднань. Технологія збирання. Види робіт при збиранні. Розбиття виробів на збиральні одиниці. Побудова технологічної схеми збирання. Методи збирання та їхні особливості.

Тема 10. Правила оформлення конструкторської документації.

Вимоги до оформлення пояснювальної записки. Вимоги до

оформлення креслень та специфікацій до них. Правила оформлення списку літератури.

4. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин												
	денна форма						заочна форма						
	Усьо-го	у тому числі					Усьо-го	у тому числі					
		л	п	лаб	інд	с.р.		л	п	лаб	інд	с.р.	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	
Модуль 1													
Змістовний модуль 1. Правила раціонального конструювання													
Тема 1: Загальні відомості про створення машин.	9	2	-	-	-	7	6	-	-	-	-	-	
Тема 2: Жорсткість. Критерії жорсткості	14	2	2	-	-	10	10	-	-	-	-	10	
Тема 3: Маса і матеріаломісткість конструкцій.	16	3	3	-	-	10	13	1	-	-	-	10	
Тема 4. Втомна міцність	12	3	4	-	-	5		1				10	
Тема 5. Контактна міцність.	10	2	3	-	-	5						10	
Тема 6. Технологічність конструкції виробів.	21	3	2	-	-	16		2				10	
Тема 7. Зрівноваженість та віброзахисність конструкцій.	9	2	-	-	-	7						10	
Разом за змістовним модулем 1	91	17	14	-	-	60	64	2	2	-	-	60	
Модуль 2 Схеми при конструюванні та збирання вузлів і агрегатів													
Змістовний модуль 2. Конструювання та збирання вузлів і агрегатів													
Тема 8. Побудова структурних, кінематичних і конструкційних схем	16	3	2		-	11	5	-	-	-	-	5	
Тема 9. Збирання вузлів та агрегатів	30	4	10	-	-	16	16	2	2	-	-	12	

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Тема 10. Правила оформлення конструкторської документації	13	2	-	-	-	11	5	-	-	-	-	5
Разом за змістовним модулем 2	59	9	12	-	-	38	26	2	2	-	-	22
Всього годин	150	26	26	-	-	98	90	4	4	-	-	82

5. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		Денна форма	Заочна форма
1	Жорсткість. Конструктивні методи підвищення	2	-
2	Міцнісний аналіз деталей та агрегатів засобом модуля АРМ FEM	10	-
3	Відпрацювання конструкцій на технологічність	4	2
4	Збирання вузлів і агрегатів	10	2
	Разом	26	4

6. Самостійна робота

Розподіл годин самостійної роботи для студентів денної форми навчання:

Підготовка до аудиторних занять – 13 години (0,5 год/1 год. занять).

Підготовка до контрольних заходів – 30 годин (6 год. На 1 кредит ЄКТС).

Опрацювання окремих тем програми або їх частин, які не викладаються на лекціях - 47 годин.

6.1. Завдання для самостійної роботи

№ з/п	Назва теми	Кіл-сть годин	
		Денна форма	Заочна форма
1	2	3	4
1	Тема 1: Загальні відомості про створення машин.	7	-
2	Тема 2: Жорсткість. Критерії жорсткості	10	10
3	Тема 3: Маса і матеріаломісткість конструкцій.	10	10
4	Тема 4. Втомна міцність	5	10
5	Тема 5. Контактна міцність.	5	10
6	Тема 6. Технологічність конструкції виробів.	16	10

1	родного господарства	2	3	4
7	Тема 7. Зрівноваженість та віброзахищеність конструкцій.	7	7	10
8	Тема 8. Побудова структурних, кінематичних і конструкційних схем	11	11	5
9	Тема 9. Збирання вузлів та агрегатів	16	16	12
10	Тема 10. Правила оформлення конструкторської документації	11	11	5
Всього			98	82

7. Методи навчання

Лекційні заняття проводяться із застосуванням методів активного навчання, використовується конспект лекцій, рисунки, стандарти.

8. Методи контролю.

Контроль знань здійснюється наступним чином:

- 1) захист самостійно виконаних практичних задач за темами № 1, 2, 3, 4, 5.
- 2) Контроль лекційного матеріалу (перевірка конспекту лекцій).
- 3) Здача іспиту.

9. Розподіл балів, які отримують студенти

Поточне тестування та самостійна робота										Екзамен	Сума
Змістовний модуль 1					Змістовний модуль 2					40	100
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9	T10		
2	8	8	8	8	5	2	5	12	2	40	100

Виконання курсової роботи

Пояснювальна записка	Ілюстративна частина	Захист	Сума
30	30	40	100

Шкала оцінювання

Сума балів за всі форми навчальної діяльності	Оцінка за національною школою		Примітка
90 – 100	відмінно	„5”	„зараховано”
82 – 89	дуже добре	„4”	
74 – 81	добре	„4”	
64 – 73	задовільно	„3”	
60 – 63	достатньо	„3”	
35 – 59	незадовільно	„2”	„не зараховано” з можливістю перездачі
0 – 34	незадовільно	„2”	„не зараховано” з обов’язковим повторним вивченням дисципліни

9. Методичне забезпечення

1. Налобіна О.О. Методичні вказівки до практичних занять з навчальної дисципліни «Конструювання вузлів та агрегатів» складена відповідно до освітньо-кваліфікаційної характеристики підготовки фахівців освітньо-кваліфікаційного рівня «бакалавр» галузь знань – 13 Механічна інженерія, спеціальності 133 – Галузеве машинобудування/ О.О. Налобіна, О.З. Бундза. - Рівне: НУВГП. – 2018. – 30 с.
2. Стрілець, В. М. та Стрілець, О. Р. Методичні вказівки та завдання до виконання контрольної роботи з дисципліни «Деталі машин» для студентів напряму 6.050503 «Машинобудування», які навчаються на заочній формі за інтегрованими планами, НУВГП, Рівне. – 2012. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://ep3.nuwm.edu.ua>

10. Рекомендована література

Базова

1. Замятин В.К. Технология и автоматизация сборки / В.К. Замятин. – Москва, 1993. – 243 с.
2. Анурьев В.И. Справочник конструктора-машиностроителя в трёх томах. - М.: Машиностроение, 1999.
3. Справочник технолога - машиностроителя под редакцией А.Г. Косиловой, Р.К. Мещерикова в двух томах, 1986.
4. Новиков М.П. Основы технологи сборки машин и механизмов. - М.: Машиностроение, 1980.-592 с.
5. Алферова Т.К. Технологичность конструкции изделий. Справочник / Т.К. Алферова ,Ю.Д. Амиров. – М: Машиностроение, 1985. - 368с.
6. Доронин С.В. Основы проектирования машин и конструкций: учебн. Пособие/С.В. Доронин. – Красноярск: ГАЦМиЗ, 2001. – 160 с.
7. Амиров Ю.Д. Основы конструирования: Творчество-стандартизация-экономика/Ю.Д. Амиров. – М.: Изд-во стандартов, 1991. – 432 с.
8. Дунаев П.Ф. Конструирование узлов и деталей машин / П.Ф. Дунаев, О.П. Леликов. – М:Высш. Школа, 1985. – 416 с.
9. Орлов П.И. Основы конструирования : справочно-методическое пособие в 3-х книгах / П.И. Орлов. – М: Машиностроение, 1977.
10. Технологичность конструкций машин: справочник / под ред. А.Н.

Балабанова, - М.: Машиностроение, 1987. - 336 с.

11. Сборник примеров для самостоятельной работы по основам конструирования машин / Н.А. Аксенова, В.В. Баранов, С.Ф. Мороз и др. - М.: Издательство МЭИ, 1997.

12. Фролов К.В. Методы совершенствования машин и современные проблемы машиноведения / К.В. Фролов. - М.: Машиностроение, 1984. – 224 с.

Допоміжна

1. Допуски и посадки: Справочник / В.Д. Мягков, П. А. Палей, А. Б. Романов, В. А. Брагинский. - М.: Машиностроение, 1982. - Ч. I, 2.

2. Коновалюк Д.М., Російсько-український словник з машинознавства та загального машинобудування / Д.М. Коновалюк - К.: Техніка, 1991. - 240 с.

11. Інформаційні ресурси

Періодичні видання

1. Журнал «Инженер»/ [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://inzhener.narod.ru>

2. Журнал «Машиностроение Украины» »/ [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://gazzeta.com/mashinostroenie_ukrainyi/arhiv